

Μάθημα πέμπτο (3/12/2021)

Σενάριο

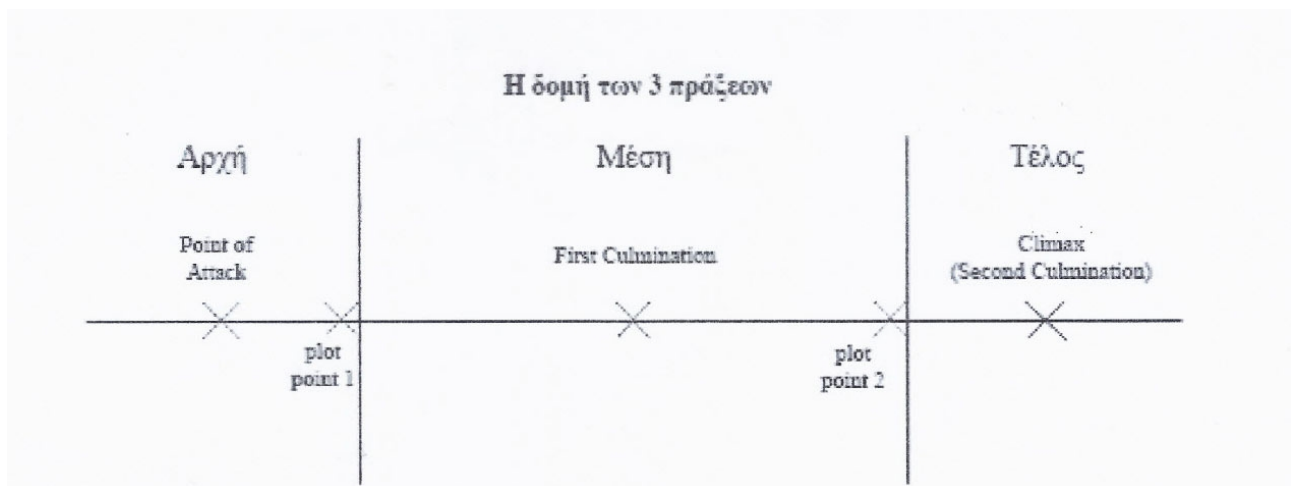
Τι είναι Σενάριο ?

Σενάριο είναι μια ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΠΩΜΕΝΗ ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ο ορισμός του σεναρίου μοιάζει με τον ορισμό που δίνει η γραμματική στο ουσιαστικό - μιλάει για ένα πρόσωπο (ή πρόσωπα), που, μέσα σε έναν καθορισμένο χώρο, δρα παράγοντες πράξεις. Όλα τα σενάρια του κόσμου υλοποιούν αυτή την θεμελιώδη προδιαγραφή.

Ο κινηματογράφος είναι ένα οπτικό μέσον, που δραματοποιεί κάποιο μύθο. Αυτός ο μύθος, όπως συμβαίνει πάντα, έχει καθορισμένη αρχή, μέση και τέλος.

Η δομή των 3 πράξεων

Πράξη I, ή Η Αρχή

Ένα συνηθισμένο σενάριο αποτελείται από 120 σελίδες ή αλλιώς διαρκεί δυο ώρες. Κάθε σελίδα, δηλαδή, αντιπροσωπεύει κι ένα λεπτό. Δεν έχει καμιά σημασία αν το σενάριο μας έχει μόνο διαλόγους ή μόνο δράση ή και τα δυο.

Μέσα από τις πρώτες σελίδες ο αναγνώστης μας πρέπει να ξέρει ποιος είναι ο κεντρικός ήρωας μας, ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την εξέλιξη του μύθου μας και ποια είναι η δραματική κατάσταση.

Στη μέση της πρώτης πράξης υπάρχει το **Σημείο της Επίθεσης (Point of Attack)** είναι το πρώτο πράγμα που το κοινό θα δει ή θα ακούσει. Αρχίζει το παιχνίδι. Είναι η πρώτη απόφαση που μπορεί να κάνει μια μεγάλη ιδέα για ένα παιχνίδι. Ένα γεγονός που θέτει την πλοκή της ταινίας σε κίνηση.

Στο τέλος της πρώτης πράξης υπάρχει το **Plot Point I** επαναδιατυπώνει τα ερωτήματα που διατυπώθηκαν στο **Σημείο της Επίθεσης (Point of Attack)** αλλάζει το χώρο σε πράξη, ανεβάζει τα στοιχεία.

Πράξη II, ή Η Σύγκρουση

Η δεύτερη πράξη περιέχει τον κύριο όγκο του μύθου μας, λέγεται σύγκρουση, γιατί η σύγκρουση είναι η βάση κάθε δραματικής μορφής.

Στα μέσα της δεύτερης πράξης βρίσκουμε το **(first Culmination)** είναι ένα σημείο που θέτεται και άλλο ερώτημα, η σκηνή περιπλέκει τα πράγματα, είναι ένας καταλύτης που επιταχύνει τα γεγονότα είτε τα κάνει πιο εύκολα είτε πιο δύσκολα .

Στο τέλος της δεύτερης πράξης υπάρχει και το **Plot Point II** είναι ένα γεγονός που ωθεί την πλοκή σε μια νέα κατεύθυνση που οδηγεί σε μια νέα πράξη του σεναρίου. Επαναδιατυπώνει τα ερωτήματα, ανεβάζει τον αφηγηματικό ρυθμό.

Πράξη III, ή Η Λύση

Η τρίτη πράξη είναι η λύση του μύθου . Το τέλος . Μας λέει τι συμβαίνει στο ήρωα .

Εδώ στα μέσα συναντάμε το **Climax** πρόκειται για μια μεγάλη σκηνή που δίνει την τελική μορφή, στο σημείο το οποίο η πλοκή φτάνει τη μέγιστη ένταση, κορύφωση της συναισθηματικής δράσης

Το ταξίδι του Τζόζεφ Κάμπελ

1. The Ordinary World:

Αρχίζει η ιστορία του ήρωα στο συνηθισμένο κόσμο του.

2. The Call To Adventure:

Κάλεσμα στην περιπέτεια, ένα γεγονός ή μια σειρά από γεγονότα τον ωθεί να εγκαταλείψει την άνεση του κόσμου του για τον κόσμο της περιπέτειας.

3. Refusal Of The Call

Άρνηση στη πρόσκληση, ο ήρωας αισθάνεται το φόβο για το άγνωστο και προσπαθεί να στραφεί μακριά από την περιπέτεια.

4.Meeting The Mentor:

Συνάντηση με τον καθοδηγητή, υπερφυσική δύναμη με τη μορφή ενός συμμάχου ή ένα σύμβολο που θα είναι χρήσιμο για μετέπειτα πορεία. Αυτή η συνάντηση οδηγεί στο να δεχτεί.

5.Crossing The Threshold:

Διαβαίνοντας το κατώφλι, εισέρχεται σε μια νέα περιοχή με άγνωστους κανόνες και αξίες.

6. Road Tests, Allies, Enemies:

Δρόμος δοκιμασιών, τον βοηθούν σύμμαχοι, του βάζουν εμπόδια εχθροί.

7. Approach To The Inmost Cave:

Διασχίζει ένα δεύτερο κατώφλι, ο ήρωας μαζί με συμμάχους προετοιμάζονται για την μεγάλη πρόκληση.

8. The Ordeal:

Μεγάλη δοκιμασία, αντιμετωπίζει την πιο σκοτεινή πλευρά του εαυτού του . Κοντά στο κέντρο της ιστορίας, από τη στιγμή αυτή έρχεται σε μια νέα ζωή.

9. The Reward:

Ξεπέρασμα, ανταμοιβή. Ο ήρωας παίρνει στην κατοχή του το ξίφος και ξεπερνά το πρόβλημα. Μπορεί να υπάρχει νίκη, αλλά υπάρχει επίσης κίνδυνος να χάσει και πάλι το ξίφος.

10. The Road Back:

Επιστροφή στον οικείο κόσμο , Περίπου τα τρία τέταρτα της διαδρομής, μέσα από την ιστορία, ο ήρωας οδηγείται για να ολοκληρωθεί η περιπέτεια, αφήνοντας τον άγνωστο κόσμο. Συχνά, μια σκηνή καταδίωξης σηματοδοτεί το επείγον και τον κίνδυνο της αποστολής.

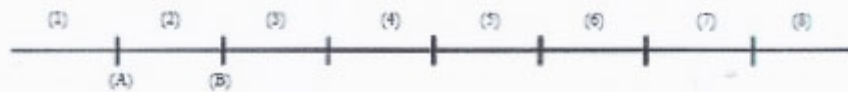
11. The Resurrection:

Η Ανάσταση, Κατά την κορύφωση, ο ήρωας δοκιμάζεται σκληρά για μια ακόμα φορά στο κατώφλι του σπιτιού. Οι πολικότητες που ήταν σε σύγκρουση στην αρχή τελικά βρέθηκε λύση.

12. Return With The Elixir:

Ο ήρωας επιστρέφει σπίτι του ή συνεχίζει το ταξίδι, που φέρει κάποιο στοιχείο του θησαυρού που έχει τη δύναμη να μεταμορφώσει τον κόσμο, όπως ο ήρωας έχει μεταμορφωθεί. Ελιξίριο, για όλα αυτά που έμαθε για τον εαυτό του .

Η Δομή των οκτώ σεκάνς

η δομή των οκτώ σεκάνς (αφηγηματικών σκηνών) πηγαίνει την δομή των τριών πράξεων ένα βήμα παραπέρα και πρεσβεύει τον κατακερματισμό του σεναρίου σε οκτώ ισοδύναμες σεκάνς, δύο από τις οποίες ενσωματώνονται στην πρώτη πράξη, τέσσερις στην δεύτερη πράξη και άλλες δύο στην τρίτη πράξη.

(1)+(2) = πρώτη πράξη

(1)Καθαρή εισαγωγή

(2)Σύγκρουση

(3)

(4)

(5)

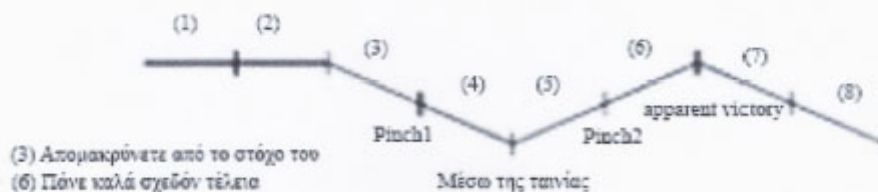
(6)

(7)Προετοιμάζεται για την τελική μάχη (αδύνατη σε χρόνο 7-10 λεπτά)

(8) Climax+ resolution

Η μορφολογία της δεύτερης πράξης εξαρτάται από το τέλος της ταινίας αν είναι καλό η κακό. Οι δύο πρώτες σεκάνς αντιστοιχούν σε καθαρή εισαγωγή του ήρωα και στην αμφιταλάντευσή του σε σχέση με την σύγκρουση. Οι τέσσερις σεκάνς της δεύτερης πράξης καθορίζουν και το τέλος της ταινίας: Αν αποφασίσουμε η ταινία να έχει κακό τέλος, στην 3η και 4η σεκάνς τα πράγματα πηγαίνουν άσχημα για τον ήρωα, φτάνουμε στο «midpoint», ενώ στην 5η και 6η σεκάνς, τα πράγματα πηγαίνουν ανέλπιστα καλά για τον ήρωα. Η 7η και η 8η σεκάνς ανήκουν στην τρίτη πράξη και φυσικά αντιστοιχούν και πάλι στην προετοιμασία για την τελική μάχη και στην κλιμάκωση.

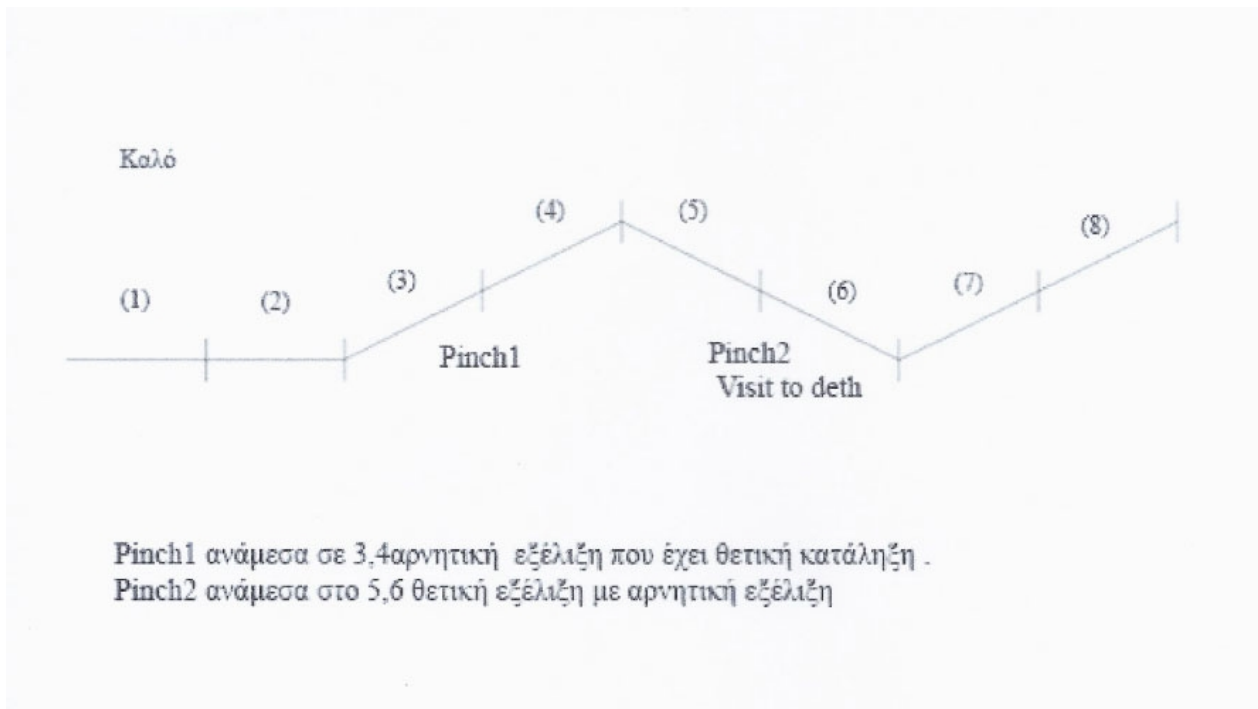
Κακό

Υπάρχουν και καινούρια σημεία

Pinch1 ανάμεσα σε 3,4 θετική εξέλιξη που έχει αρνητική κατάληξη .

Pinch2 ανάμεσα στο 5,6 πάνε καλά με αρνητική κατάληξη (αντίθετα με τη προσδοκία α του θεατή)

το Βιογραφικό του ήρωα

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ:

Ηλικία/ Φύλο

Εξωτερική εμφάνιση (έμφαση στα Φυσικά μειονεκτήματα)

Κληρονομικότητα (Ομοιότητες - Διαφορές)

Γενική κατάσταση υγείας

Συνήθειες - Καταχρήσεις

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ :

Εθνικότητα (ιδιαίτερη πατρίδα - Καταγωγή)

Κοινωνική τάξη

Απασχόληση (Εργασία)

Παιδεία-Εκπαίδευση

Οικογενειακή Ζωή

Θρησκεία (Τυπικά και ουσιαστικά)

Πολιτική

Ψυχαγωγία- Χόμπι

Ντύσιμο-Ομιλία

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ :

Σεξουαλική Ζωή και Ηθικά πρότυπα (προτιμήσεις/αναστολές)

Φιλοδοξίες-Στόχοι-Κώδικας Αξιών

Νευρώσεις -Συμπλέγματα

Ιδιοσυγκρασία- Πρωσωπικότητα (Εξωστρεφής/Ενδοστρεφής)

Στάση ζωής

Δείκτης νοημοσύνης -Ιδιαίτερες ικανότητες

Αντιφάσεις και Παράδοξα

Ιδιαίτερες Στιγμές

Σχέσεις (σημαντικές) Με άλλους

Παραλληλισμός με γνωστούς ήρωες

Η μορφή του σεναρίου

Ας δούμε καταρχάς κάποιες βασικές έννοιες και χαρακτηριστικά. Ένα σενάριο μυθοπλασίας αφηγείται μια «ιστορία», χρησιμοποιώντας, κατά κανόνα, τρίτο πρόσωπο και χρόνο ενεστώτα. Σε αντίθεση με ένα λογοτεχνικό έργο, στο σεναριακό κείμενο αποφεύγεται ότι δεν μπορεί να γίνει άμεσα αντιληπτό ως εικόνα ή/και ήχος (π.χ. αναφορά σε ενδόμυχες σκέψεις, εικασίες, αναπολήσεις, περιγραφές συναισθημάτων).

Η σεναριακή αφήγηση συνίσταται στη λεπτομερή ανάπτυξη της «πλοκής», του συνόλου δηλαδή των δράσεων και των οπτικοακουστικών πληροφοριών που παρουσιάζονται στο θεατή απευθείας, οδηγώντας τον στη νοητική κατασκευή της «ιστορίας». Η τελευταία είναι μια έννοια γενικότερη, που συμπεριλαμβάνει όσα ο θεατής εικάζει ή συμπεραίνει από την πλοκή.

Η σεναριακή πλοκή απαρτίζεται από μια σειρά αφηγηματικών ενοτήτων που ονομάζουμε «σκηνές». Με τον όρο «σκηνή» εννοούμε το τμήμα της δράσης που λαμβάνει χώρα σε ένα συγκεκριμένο χώρο και σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Στο σεναριακό κείμενο οι σκηνές είναι απολύτως διακριτές και τοποθετούνται με σαφήνεια στο χωρικό και χρονικό πλαίσιο της πλοκής.

Για τη μορφοποίηση και παρουσίαση του σεναριακού κειμένου είθισται να ακολουθούνται κάποιες συγκεκριμένες προδιαγραφές, αν και παρεκκλίσεις μπορεί να υπάρχουν ανάλογα με την ιδιαιτερότητα του κάθε έργου. Τα βασικά σημεία αυτών των προδιαγραφών είναι τα εξής:

- 1. Γραμματοσειρά Courier μεγέθους 12 στιγμών**
- 2. Μέσος όρος 50-55 γραμμές κειμένου ανά σελίδα μεγέθους A4, κατακόρυφη διάταξη**
- 3. Κάθε σκηνή προλογίζεται από τις εξής πληροφορίες, με κεφαλαία εν είδει τίτλου:**
  - α) αύξοντα αριθμό σκηνής, β) το χώρο της δράσης, με την ένδειξη «εσ.» ή «εξ.» για εσωτερικό ή εξωτερικό γύρισμα αντίστοιχα, γ) το χρόνο της δράσης («μέρα», «νύχτα» ή λεπτομερέστερο προσδιορισμό αν χρειάζεται)**
- 4. Κείμενο με αριστερή στοίχιση. Οι διάλογοι γράφονται κεντραρισμένοι στη σελίδα, κάτω από το όνομα του ομιλούντος με κεφαλαία.**

Με βάση την πιο πάνω μορφοποίηση έχει υπολογιστεί ότι μια πλήρης σελίδα σεναρίου αντιστοιχεί σε περίπου 1 λεπτό κινηματογραφικού χρόνου. Αυτή η εκτίμηση βασίζεται, βέβαια, σε ένα στατιστικό μέσο όρο και μπορεί να υπάρχουν μικρές ή μεγάλες αποκλίσεις, ανάλογα με το ρυθμό και το ύφος της ταινίας.

Ας σημειωθεί εδώ ότι το κινηματογραφικό σενάριο δεν είναι ένα λογοτεχνικό έργο αλλά ένα κατασκευαστικό σχέδιο, που χρησιμοποιεί τη γραπτή γλώσσα για να περιγράψει με ακρίβεια ένα οπτικοακουστικό έργο. Βασική αρετή της μορφής ενός σεναρίου, επομένως, δεν είναι η καλλιέργεια του γραπτού λόγου αλλά η δυνατότητά του να μεταφέρει στον αναγνώστη, όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένα, την αίσθηση της τελικής κινηματογραφικής εμπειρίας.

Παράδειγμα

[Τίτλος σεναρίου]
[Όνομα συγγραφέα]

Όνομα συγγραφέα:
Διεύθυνση:
Τηλέφωνο:
Email:

ΣΚΗΝΗ Α – ΕΣΩΤ. ΔΩΜΑΤΙΟΥ – ΜΕΡΑ

Άσπρα συννεφάκια διάσπαρτα σε φωτεινό γαλάζιο ουρανό (full-frame). Κάδρο ασταθές, υποδηλώνοντας υποκειμενικό κάποιου που κρατά φωτογραφική διαφάνεια μπροστά στο φως. Ακούγεται ρυθμική αναπνοή με σαφή σημάδια δύσπνοιας. Από μακριά, ξαφνικός οξύς ήχος υδραυλικού αναβατόριου, κρότος από βαρύ αντικείμενο που εκφορτώνεται, θορυβώδη βήματα που πλησιάζουν.

Στο βάθος μεγάλου, άδειου δωματίου μεσήλικας άντρας (Α), μισοξαπλωμένος σε ανακλινόμενη πολυθρόνα (πλάτη $\frac{3}{4}$ προς τον φακό), κρατά με το χέρι του φωτογραφική πλάκα στο φως μιας στενής, σκληρής δέσμης που εισχωρεί από τον υπερυψωμένο φεγγίτη αντίκρου του (μόνη πηγή φωτός). Απόλυτα ακίνητος, ένα ανεπαίσθητο ονειροπόλο μειδίαμα ζωγραφισμένο στο πρόσωπό του, βλέμμα απόλυτα συγκεντρωμένο στο τοπίο του ουρανού λίγα εκατοστά μπροστά από τα μάτια του.

Από την μοναδική πόρτα μπαίνουν δύο Αχθοφόροι, με κόπο μεταφέροντας ογκώδη, βαρειά ξύλινη ντουλάπα. Αφήνουν την ντουλάπα με θόρυβο στο δάπεδο, την σέρνουν σπρώχνοντάς την ως την γωνία του άδειου δωματίου.

Ακούγεται Γυναικεία φωνή Off (δυνατή, ευκρινής, ύψος αμέτοχο, σχολαστικά περιγραφικό. Πηγή απροσδιόριστη):

ΦΩΝΗ

*Ντουλάπα υπνοδωματίου. Δίφυλλη.
Βύλο με επένδυση καρδιάς. (...)*

Ο Α χαμηλώνει απότομα την διαφάνεια, στρέφει το βλέμμα του όσο μπορεί προς τα πίσω (χωρίς στροφή του κεφαλιού), σαν σε αναζήτηση της πηγής της φωνής και μαζί του αφιχθέντος αντικειμένου.

ΦΩΝΗ (συνεχ.)

*(...) Αριστερό πίσω πόδι σπασμένο,
πρόχειρα επιδιορθωμένο.
Μεντεσές αριστερού φύλλου
ελαττωματικός.
Εξωτερικός καθρέφτης ραγισμένος
σε δύο σημεία.*

Όσο διαρκεί η περιγραφή, ο Α ακούει με άκρα προσοχή, συγκατανεύοντας σε κάθε φράση με ένα ανεπαίσθητο νεύμα του κεφαλιού (η αντίδραση αυτή θα συνοδεύει στο εξής κατά κανόνα όλες τις παρεμβάσεις της φωνής).

Σηκώνει και πάλι την διαφάνεια στο φώς ρίχνοντάς της μιά σύντομη τελευταία ματιά, τώρα εξεταστικά, χωρίς χαμόγελο. Σκύβει και την τοποθετεί με προσοχή στην κενή της θέση στην αρχαιοθήκη.

Α (μακρόσυρτα, μουρμουριστά)
Χίλια εννιακόσια ...

Σκύβει πιο χαμηλά. Με το πρόσωπό του τώρα πολύ κοντά στο κασελάκι, ψάχνει δραστήρια με το δάχτυλο.

... εξήντα ...

Σταματά απότομα, χτυπά το δάχτυλο με έμφαση στο επιλεγμένο σημείο του αρχείου.

(μεγαλόφωνα, με ξαφνική ζωντάνια)
... πέντε! Μάρτιος!

Με γρήγορες κινήσεις βγάζει νέα φωτογραφική πλάκα, την φέρνει στο φως. Ήχος αναβατόριου όπως προηγουμένως. Χαμόγελο ευχάριστης έκπληξης.

(εκστατικά)

Χιμμ!!!

Μεταλλικός κρότος, βήματα. Οι δύο αχθοφόροι μπαίνουν μεταφέροντας παλιό σιδερένιο κρεβάτι, το απιθώνουν στο πάτωμα. Οι σκουριασμένες ρόδες του παράγουν ένα στριγγό ήχο καθώς το σπρώχνουν κολλητά στην ντουλάπα.

ΦΩΝΗ:

*Κρεβάτι μονό μεταλλικό.
Σκελετός σιδερένιος,
ορειχάλκινο προσκέφαλο
έντονα οξειδωμένο. (...)*

Χαμηλώνει την διαφάνεια, στρέφει τα μάτια του προς τα πίσω. Συγκατάνευση όπως προηγουμένως.

ΦΩΝΗ (συνεχ.):

*(...) Βαμβακερό στρώμα σε
διαφανές νάυλον περιτύλιγμα.
Κηλίδες άγνωστης προέλευσης
σε δύο σημεία.*

Επαναφέρει το βλέμμα του μπροστά απορροφημένος, κοιτά υπνωτισμένα τον φεγγίτη. Χαμογελά συνωμοτικά, διορθώνει:

A (ψιθυριστά, με έμφαση)

Σε τρία...!

Καλοκαίρι του χίλια εννιακόσια ...

(παύση, ψάχνει στη μνήμη του)

Θυμάται ξαφνικά τη διαφάνεια που κρατά, δραστηριοποιείται. Σκύβει, την τοποθετεί στην αρχειοθήκη.

Χίλια εννιακόσια ...

Πλησιάζει το πρόσωπό του στο κασελάκι, ψάχνει με το δάχτυλο.

... εξήντα οκτώ!

Βγάζει νέα φωτογραφική πλάκα, την φέρνει γρήγορα στο φώς.
Χαμόγελο ικανοποίησης. Παραμένει προς στιγμήν ακίνητος, βλέμμα
ονειροπόλο, ατενίζοντας την διαφάνεια. Ηχος αναβατόριου.
Συνέρχεται από νέο κρότο επίπλου που εκφορτώνεται, στρέφει το
βλέμμα πίσω.

ΦΩΝΗ:

Καναπές τριθέσιος, στυλ α/ ...

(παύει απότομα)

Ο Α χαμηλώνει την πλάκα, το βλέμμα του στραμμένο συνεχώς πίσω,
τώρα με κάποιο ίχνος αυξημένης περιέργειας. Μπαίνουν οι Αχθοφόροι
μεταφέροντας ογκώδη καναπέ, τον τοποθετούν κολλητά στο κρεβάτι.

ΦΩΝΗ

(από την αρχή, πανομοιότυπα)

Καναπές τριθέσιος, στυλ art-deco.

***Ταπετσαρία συνθετική σε
απομίμηση βελούδου, φθαρμένη,
χρώματος κίτρινου.***

Επαναφέρει το βλέμμα του μπροστά, σηκώνει και κοιτά την διαφάνεια
στο φώς.

Full-frame ουρανός, αραχνούφαντα συννεφάκια βουτηγμένα στις
γλυκειές πορτοκαλί ανταύγειες ενός ηλιοβασιλέματος.

ΦΩΝΗ (συνεχ.):

***Τρία μαξιλάρια, το ένα
σκισμένο και επιδιορθωμένο.***

Fade-out.

ΣΚΗΝΗ Β – ΕΣΩΤ. ΔΩΜΑΤΙΟΥ – ΜΕΡΑ

Fade-in σε άλλη διαφάνεια: μπλε ουρανός, οι ακτίνες ενός λαμπερού, μεσούρανου ήλιου διατρυπούν τα λιγοστά άσπρα σύννεφα. Ήχος αντικειμένου που πέφτει στο πάτωμα μ' έναν υπόκωφο γδούπο.

Γενικό εσωτερικού: Το δωμάτιο είναι τώρα κατά το ήμισυ γεμάτο με διάφορα ετερόκλητα έπιπλα, προσεκτικά στοιβαγμένα ως την οροφή. Στο βάθος ο Α, στην ίδια πάντα θέση, κρατά νέα φωτογραφική πλάκα στο φως. Ο Αχθοφόρος-1 ξεσκονίζεται. Μπροστά του στο πάτωμα τέσσερα παλιά λάστιχα αυτοκινήτου δεμένα μεταξύ τους σε μία στοίβα.

ΦΩΝΗ:

*Τέσσερα ελαστικά αυτοκινήτου,
μάρκας ...*

*(διακοπή σαν να προσπαθεί να διακρίνει
τα γράμματα)*

... μη αναγνώσιμης, διαστάσεων ...

(το ίδιο) ... μη αναγνώσιμων.

Φθαρμένο πέλασμα και τοιχώματα.

Στην παραπάνω διάρκεια και κατά την έξοδο από το δωμάτιο του Αχθοφόρου-1, μπαίνει ο Αχθοφόρος-2 σπρώχνοντας με δυσκολία αναπηρική πολυθρόνα. Οξύς, διαπεραστικός ήχος από τις αλάδωτες ρόδες της. Στο κάθισμά της, απροσδιόριστο αντικείμενο τυλιγμένο σε πλαστική σακούλα.

Ο Α σκύβει χαμηλά πάνω από το ξύλινο κασελάκι.

Α (μακρόσυρτα, ψάχνοντας)

Χίλια εννιακόσια ...

ΦΩΝΗ:

Αναπηρική πολυθρόνα χειροκίνητη.

Σπασμένη ακτίνα αριστερού τροχού. (...)

*(η φωνή σβήνει, σαν η εκφωνήτρια να απομακρύνει
προς στιγμήν το στόμα της από το μικρόφωνο)*

A (σαρκαστικό γέλιο - με έξαψη)

... ενενήντα!

(σκυθρωπιάζει ξαφνικά)

Όχι, όχι ...

(συνεχίζει να ψάχνει με το δάχτυλο)

Ο Αχθοφόρος-2 σηκώνει με κόπο τη δυσκίνητη πολυθρόνα, την τοποθετεί πάνω στο τραπέζι.

ΦΩΝΗ

(επανερχόμενη στο ιδεατό μικρόφωνο):

(...) Ακινητοποιημένοι κατευθυντήριοι τροχοί.

Ο Αχθοφόρος-2 παίρνει από το κάθισμα το τυλιγμένο αντικείμενο. Ανοίγει τη σακκούλα και βγάζει από μέσα της μιά μεγάλη υδρόγειο σφαίρα.

ΦΩΝΗ:

**Υδρόγειος σφαίρα πλαστική,
φωτιζόμενη. (...)**

Ο Αχθοφόρος-2 βάζει τη σφαίρα στην πρίζα, πιέζει τον διακόπτη, τίποτα.

ΦΩΝΗ (συνεχ.):

(...) Δεν λειτουργεί/...
(η σφαίρα ξαφνικά φωτίζεται)
**Διαγράφεται. Λειτουργεί. Πιθανώς
ελαττωματική/...**
(διακόπτει για σύντομο βήχα)
Πιθανώς ελαττωματική πρίζα.

Ο Α σκυμμένος πάνω από το κασελάκι του, συνεχίζει να ψάχνει με το δάχτυλο.

A:

Φθινόπωρο του χίλια εννιακόσια ...

Βγάζει διστακτικά νέα φωτογραφική πλάκα, την φέρνει εξεταστικά στο φως όπως και πριν. Η σιωπή διακόπτεται αναπάντεχα απ' το διαπεραστικό βουητό κάποιου εντόμου. Παγώνει, χέρι μετέωρο. Σαρώνει επειγόντως με το βλέμμα του τον γύρω χώρο, σε αναζήτηση του εισβολέα, μέχρι που τελικά τον ανακαλύπτει: μιά μύγα περπατά στο τζάμι του φεγγίτη. Χωρίς να τη χάσει από τα μάτια του επαναφέρει την διαφάνεια στο κουτί, το σηκώνει και το ακουμπά προσεκτικά, με εμφανή κόπο, στο πάτωμα δίπλα του. (Κινήσεις επίπονες, βιαστικές, επιμελώς αθόρυβες.) Σηκώνεται αδέξια, κάνει ένα κουτσό βήμα προς το παράθυρο, πέφτει με πάταγο. Επιμένει. Τεντώνεται, πιάνει την μία πατερίτσα, σηκώνεται και πάλι με μεγάλη προσπάθεια.

ΦΩΝΗ:

Ρολόι τοίχου με πλαί-...

A

(δυνατά, επιτακτικά)

Σσσς!!

(η φωνή παύει)

Πλησιάζει τον φεγγίτη. Στηριζόμενος στην πατερίτσα βγάζει την παντόφλα, τεντώνεται με πολύ κόπο και χτυπά με πείσμα. Η μύγα πέφτει.

Επιστρέφει στην αρχική του θέση κάθιδρος, με το θριαμβευτικό χαμόγελο του νικητή.

ΦΩΝΗ (έντονα, ανυπόμονα):

Ρολόι τοίχου με πλαίσιο από

ξύλο κερασιάς,

ορειχάλκινο εκκρεμές.

Λείπει ο ωροδείκτης.

Αναπτερωμένος από τον θρίαμβό του επί της μύγας, ο A ψάχνει δραστήρια με το δάχτυλο, σκυφτός ακόμα πιά κοντά στο κασελάκι του και για πρώτη φορά αδιαφορώντας εντελώς για τη φωνή.

A:

Χίλια εννιακόσια ...

Καταλήγει σε συγκεκριμένη καταχώρηση, χτυπά ικανοποιημένος το δάχτυλό του στο κουτί με έμφαση.

... εβδομήντα πέντε!
Εικοσιεπτά Απριλίου!

Φέρνει γρήγορα τη διαφάνεια στο φώς. Το πρόσωπό του φωτίζεται από ένα πλατύ χαμόγελο.

(εκστατικά, μελιστάλαχτα)

... Άνοιξη!

Ακούγεται από μακριά κελάδισμα πουλιού. Βήματα αχθοφόρου που πλησιάζει.

ΦΩΝΗ:

*Καναρίνι της οικογένειας Serinus
Canaria, αρσενικό, κίτρινο με
καστανόφαια ράχη. Ζωντανό. Κλουβί
συρμάτινο, οξειδωμένο. Εύριτης πόρτας
ελαττωματικός. Μεταλλικός ορθοστάτης.*

Ο αχθοφόρος εναποθέτει το κλουβί δίπλα στην πολυθρόνα του Α. Ο τελευταίος χαμηλώνει προς στιγμήν την διαφάνεια, στρέφοντας το βλέμμα του υπνωτισμένα προς το καναρίνι που συνεχίζει το τραγούδι του.

Α (αφηρημένα):

Άνοιξη!!!

Επιστρέφει στην διαφάνεια: Full-frame γαλανός ανοιξιάτικος ουρανός με άσπρα σκόρπια συννεφάκια. Το κελάδισμα του καναρινιού συνεχίζεται (στο εξής, θα παραμείνει σαν σταθερή συνοδεία στον ήχο της ταινίας).

Fade out.

ΣΚΗΝΗ Γ – ΕΣΩΤ. ΔΩΜΑΤΙΟΥ – ΜΕΡΑ

Fade in σε τοπίο συννεφιασμένου χειμωνιάτικου ουρανού.

ΦΩΝΗ:

*Δέντρο Χριστουγέννων πράσινο, τεχνητό.
Υψος ένα μέτρο και είκοσι εκατοστά.
Βάση μεταλλική με πλαστική φάτνη,
ραγισμένη και επιδιορθωμένη σε
δύο σημεία.*

Γενικό εσωτερικού. Το δωμάτιο τώρα ασφυκτικά γεμάτο από κάθε λογής αντικείμενα, συσσωρευμένα ως την οροφή, ενώ ελάχιστος ζωτικός χώρος έχει πιά απομείνει γύρω από τον Α. Οι στοιβαγμένοι όγκοι αποκόπτουν σχεδόν ολοκληρωτικά το φως του φεγγίτη από το κύριο τμήμα του δωματίου, στο οποίο σαν κύρια φωτεινή εστία ξεχωρίζει η φωτισμένη υδρόγειος που τρεμοσβήνει.

Ο Αχθοφόρος-1 κάνει χώρο παραμερίζοντας μιά στοίβα από χαρτόκουτες, σηκώνει το τεχνητό δέντρο και το τοποθετεί ψηλά, σε περίοπτη θέση. Κάνει να φύγει, το κοιτά, επιστρέφει και ανοίγει όπως-όπως τα συρμάτινα κλαριά του. Στο βάθος του δωματίου ο Α παραμένει σκυφτός πάνω από την αρχαιοθήκη του.

Α:

*Χίλια εννιακόσια ...
(παύση, ψάχνει)
εξήντα τέσσερα. Δεκέμβριος.*

Πάνω από το κεφάλι του, το εγκλωβισμένο καναρίνι εξακολουθεί το τραγούδι. Βγάζει νέα φωτογραφική πλάκα, την σηκώνει στο φώς. Ηχος αναβατόριου, βήματα. Πλησιάζει την διαφάνεια στα μάτια του προσπαθώντας να διακρίνει καλύτερα. Ενοχλημένος, κρύβει βιαστικά την κάτω αριστερή γωνία με το χέρι του.

ΦΩΝΗ:

*Τρίκυκλο παιδικό ποδήλατο.
Δύο κουδούνια. Σπασμένο
αριστερό πετάλι.*

Full-frame τοπίο φθινοπωρινού ουρανού, λιγοστά σύννεφα με μώβ-πορτοκαλί ανταύγειες. Η κάτω αριστερή γωνία κρυμμένη από δύο δάχτυλα του Α. Ακούγεται ο ήχος του ποδηλάτου που στοιβάζεται βιαστικά μ' ένα "ντιν" του κουδουνιού ακριβώς δίπλα του. Παραμερίζει τα δάχτυλα, αποκαλύπτοντας μισό, εντελώς ανετάριστο πρόσωπο μικρού παιδιού, με τρομαγμένη έκφραση, που προφανώς περιελήφθη στο κάδρο από λάθος. Βήματα αχθοφόρου.

ΦΩΝΗ:

*Φορητό ραδιομαγνητόφωνο.
Χερούλι μεταφοράς και
κεραία κατεστραμμένα.*

Ο Α πετά εκνευρισμένος την πλάκα στο πάτωμα την στιγμή που, δίπλα του ακριβώς, εναποτίθεται παλιό σκονισμένο ραδιοκασετιτόφωνο. Το κοιτά προς στιγμήν με δυσφορία αλλά και περιέργεια, το σηκώνει τέλος στην αγκαλιά του. Υψώνει το βλέμμα προσπαθώντας να θυμηθεί.

Α:

Χίλια εννιακόσια ...

Πιέζει μηχανικά το κουμπί του playback, χωρίς αποτέλεσμα. Χτυπά την συσκευή με την παλάμη του, τίποτα.

ΦΩΝΗ:

*Καλοκαιρινό κοστούμι άσπρο, λινό.
Σακκάκι, γιλέκο, παντελόνι. (...)*

Βγάζει από μέσα την κασέττα, η οποία έχει κολλήσει και ξεδιπλωθεί εντελώς. Πλησιάζουν βήματα αχθοφόρου. Φέρνει την κασέττα πολύ κοντά στα μάτια του, προσπαθεί να διακρίνει τη μισοσβησμένη σημείωση στην ετικέττα συλλαβίζοντας με τα χείλη του (χωρίς ήχο) πιθανές εκδοχές.

ΦΩΝΗ:

*(...) Μαντήλι μεταξωτό, κόκκινο,
στην αριστερή τσέπη του σακκακιού.*

Εκνευρισμένος, πετά ταινία και ραδιομαγνητόφωνο στο πάτωμα δίπλα του. Με την πρόσκρουση, αυτό πιάνει ξαφνικά ραδιοφωνικό σήμα: ένα απόσπασμα από το βάλς "Φωνές της Ανοιξης" του Johann Strauss αρχίζει να μεταδίδεται μέσα από παράσιτα και συχνές διακοπές. Ακούγονται βήματα αχθοφόρου.

Επιστρέφει και πάλι αμέσως στο κασελάκι του, ρίχνοντας μιά φευγαλέα ματιά απορίας στην πεταμένη συσκευή. Σκύβει χαμηλά, ψάχνει, βγάζει νέα διαφάνεια. Στο γάντζο του ορθοστάτη δίπλα του αναρτάται λευκό αμπιγιέ κοστουμι με κόκκινο μαντήλι στο τσεπάκι.

Το σκοτεινό δωμάτιο-αποθήκη, με την φωτισμένη υδρόγειο, ντυμένο τώρα τους γιορτιαστικούς ήχους του βάλς. Ο Α στο βάθος ασφυκτικά περικυκλωμένος, σχεδόν "θαμμένος" μέσα στα συσσωρευμένα αντικείμενα, κρατά ψηλά την νέα διαφάνεια στις λιγοστές ακτίνες που κατορθώνουν να περάσουν μέσα από τους στοιβαγμένους όγκους.

ΦΩΝΗ:

Νομίζω τελειώσαμε.
(παύση - ελέγχει)
Ναι, τελείωσαν όλα.

Full-frame γαλάζιος ανοιξιάτικος ουρανός, διάσπαρτα άσπρα συννεφάκια. Ακούγεται συνεχώς η μουσική, μέσα από παράσιτα και διαλείψεις, μαζί με το κελάιδισμα και τις ριπές της ασθματικής ανάσας.

Φωνή (πιό έντονα, επιτακτικά):

Τελειώσαμε!
Τα πάντα είναι εδώ!
Έτσι δεν είναι;

Το ασταθές υποκειμενικό πλάνο του ουρανού ξαφνικά ακινητοποιείται εντελώς. Η ανάσα παύει.

Το βάλς συνεχίζεται. Το ίδιο και το τραγούδι του καναρινιού.

ΤΕΛΟΣ

Μη-αφηγηματικός κινηματογράφος

Υπάρχουν όμως ταινίες που δεν «λένε μια ιστορία»; Φυσικά. Παρ' ότι συχνά ταυτίζουμε ένα κινηματογραφικό έργο με την «υπόθεση», εννοώντας την ιστορία που διηγείται, υπάρχει μια πληθώρα αξιολογών μη αφηγηματικών μορφών, που ακολουθούν διαφορετικούς τρόπους οπτικοακουστικής σύνθεσης.

Εξέχουσα θέση στην κατηγορία του μη-αφηγηματικού κινηματογράφου έχουν επίσης οι εκπρόσωποι πειραματικών, πρωτοποριακών (avant-garde) ρευμάτων, που εξερευνούν τα όρια μιας αμιγώς κινηματογραφικής γλώσσας, αποποιούμενοι τα όποια δάνεια από τη λογοτεχνία ή το θέατρο. Τα έργα αυτά ακολουθούν, κατά κανόνα, μια αφηρημένη ή συνειρμική δομή και προτείνουν τολμηρά και καινοτόμα γλωσσικά ιδιώματα.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να γίνουν όμως βοηθήματα στα μη-αφηγηματικά, ορίζοντας από εμάς τους ίδιους είτε αυθαίρετα είτε χτίζοντας κάποια ιστορία που μπορεί να προκύψει, μετά την συλλογή του υλικού.

Οπότε στο μοντάζ μπορούμε νοητά, να ορίσουμε κάποιο πλάνο ως Plot point I, κάποιο άλλο ως climax κ.τ.λ. και να μας βοηθήσουν να βάλουμε σε μια σειρά το υλικό μας. Συμπληρώνοντας τα υπόλοιπα κομμάτια με πλάνα ή σκηνές λιγότερο σημαντικές στην εξέλιξη της ιστορίας μας.

